

PRACA Z DZIECKIEM DYSLEKTYCZNYM.

Warunkiem niezbędnym do opanowania sprawności czytania i pisania jest pełna sprawność analizatora:

1. Wzrokowego

2. Słuchowego.

3. Kinestetycznego.

Analizator to narząd zmysłowy, służący do odbierania bodźców zmysłowych. Zależnie od rodzajów bodźców rozróżnia się analizatory: wzrokowy, słuchowy, kinestetyczny, smakowy, węchowy i dotykowy.

Za pośrednictwem analizatorów odbieramy (percepcja) świat zewnętrzny. Warunkiem sprawnego odbioru jest prawidłowo funkcjonujący analizator.

U dziecka dyslektycznego zaburzenie analizatora (bądź analizatorów) sprawia, że percepcja jest również zaburzona.

Trudności te można zmniejszyć, bądź zlikwidować poprzez odpowiednie ćwiczenia korekcyjno-kompensacyjne. Ćwiczenia te mogą być przeprowadzane przez rodzica w domu z dzieckiem.

Usprawnianie percepcji wzrokowej:

1. Wszelkiego rodzaju układanki (puzzle, domina...)
2. Wyodrębnianie różnic między obrazkami (powiedz, czym różnią się obrazki)
3. Dobieranie par jednakowych obrazków.
4. Układanie obrazków po lewej i po prawej stronie.
5. Układanie obrazków w szeregu, wg. kolejności, w jakiej były pokazywane.
6. Dobieranie części do całego obrazka.
7. Układanie obrazków z części.
8. Dobieranie jednakowych form geometrycznych.
9. Układanie kompozycji z oddzielnych figur geometrycznych.
10. Odtwarzanie linii różnie ukierunkowanych.
11. Rysowanie kompozycji geometrycznych za pomocą szablonów.
12. Kończenie zaczętych rysunków.
13. Rysowanie konturów wg. podanego wzoru (dziecko otrzymuje rysunek słabo oznaczonym konturze, zadaniem jest pogrubienie istniejącego konturu).
14. Układanie wzorów z figur geometrycznych. Podajemy dziecku wzór, a dziecko ma go odtworzyć.
15. Kreślenie kształtów graficznych powstałych za pomocą kreski łączącej uprzednio powstałe punkty.
16. Wypełnianie konturów (pokrywanie płaszczyzny farbą, kredką).
17. Uzupełnianie niekompletnych figur – dziecko otrzymuje karton z narysowanymi niekompletnymi figurami, literami, cyframi oraz wzór tych figur. Zadaniem dziecka jest uzupełnienie.
18. Dziecko otrzymuje karton z rysunkami z kompozycjami składającymi się z kilku figur. Zadaniem dziecka jest rozpoznanie i nazwanie figur.
19. Dziecko otrzymuje tablice z literami. Przerysowując je przez kalkę techniczną.
20. Wyszukiwanie takich samych liter i ich segregowanie. Dajemy dziecku duży karton z napisaną literą oraz kilka małych kartoników różnymi pojedynczo wpisanymi literami. Zadaniem jest znalezienie litery przedstawionej na dużym kartonie.
21. Wyszukiwanie liter i sylab. Dziecko w otrzymanym tekście wyszukuje poznane litery, sylaby, zamalowuje je.
22. Wyszukiwanie takich samych wyrazów i ich odpoznanie w tekście. Dziecko otrzymuje na małych kartonikach wyrazy, odszukuje je w podanym tekście (zaczynamy od wyrazów jednosylabowych, stopniowo przechodzimy do dwusylabowych...).
23. Stosowanie rozsypanek wyrazowych. Dziecko otrzymuje wzór zdania i na kartonikach pojedyncze wyrazy. Zadaniem jest ułożenie zdania wg. wzoru (następnie samodzielne układanie zdań).

Usprawnianie percepcji słuchowej:

1. Zabawa w rozpoznawanie dźwięków (co upadło? co przejechało? czym uderzono?)
2. Zabawa w nasłuchiwanie co się wokół nas dzieje (kto co usłyszał?)
3. Pokaż dziecku obrazek, ułóż kilka prostych zdań, poproś, aby dziecko po kolei powtarzało zdania, narysowało tyle kresek ile jest zdań.
4. Pokazując dziecku poszczególne przedmioty, wypowiadaj pierwszą część słowa, poproś, aby dziecko dokończyło.
5. Segregowanie obrazków wg. podanej głoski: na początku, na końcu. Dziecko ma powiedzieć co obrazki przedstawiają. Następnie ma powiedzieć co słyszy na początku, na końcu wyrazu – jaki dźwięk, jaką głoskę. Potem układa obrazki (które zaczynają się na głoskę „d”, a kończą na „a”).
6. Prosimy dziecko, aby wybrzmiało głoski w podanych słowach, policzyło głoski.
7. Dziecko za pomocą klaskania dzieli słowa na zgłoski (sylaby).
8. Mówimy zdanie. Dziecko liczy w nim wyrazy. Pomagając możemy pociąć pasek papieru na tyle części, ile jest wyrazów.
9. Mówimy samogłoskę „a” i prosimy, aby dziecko ułożyło z nią sylabę z podanymi spółgłoskami „m”, „t” (ma, ta).
10. Mówimy głoski i prosimy, aby dziecko powiedziało, jakie tworzą słowo (A-d-a-m)
11. Mówimy sylaby, a dziecko ma powiedzieć jaki wyraz tworzą (sa-mo-lot)
12. Mówimy grupę sylab, a dziecko ma powiedzieć, które sylaby się powtarzają (ba ga da ba, la fa da la...)
13. Odtwarzanie rytmu ilustrowanego układem przestrzennym (ilustrujemy za pomocą klocków)- dziecko powtarza po prowadzącym.
14. Rozpoznawanie rytmu zgodnego z układem przestrzennym.
15. Wystukiwanie rytmu wg. podanego układu przestrzennego.
16. Porównywanie liczby wyrazów w zdaniach.
17. Rozpoznawanie samogłosek spółgłosek.
18. Nauka wierszyków. (Na naukę i utrwalanie poświęcamy cały tydzień).
19. Tworzenie rymów.
20. Układanie wyliczanek.

Usprawnianie motoryki dłoni (podnoszenie poziomu graficznego pisma):

Malowanie – rozluźnianie napięcia mięśniowego rąk.

Usprawnianie końców palców.

Ćwiczenia graficzne.

1. Wypełnianie kolorem całej powierzchni papieru.
2. Malowanie form kolistych.
3. Malowanie form falistych.
4. Malowanie dużych konturów rysunków.
5. Oburęczne malowanie dużych kształtów (kół...)
6. Ugniatanie dużych kul i małych kulek z gazet i z bibuły.
7. Ugniatanie w dłoni małych gumowych piłeczek.
8. Naśladowanie gry na fortepianie jedną ręką i obiema rękami.
9. Ćwiczenie palców – otwieranie i zamykanie dłoni.
10. Masowanie dłoni i ramion.
11. Stukanie czubkami palców.
12. Malowanie suchym palcem.
13. Malowanie pęczkiem waty.
14. Modelowanie w glinie i plastelinie.
15. Wrywani i naklejanki.
16. Nawlekanie koralików.
17. Haftowanie na tekturkach z dziurkami.
18. Kreślenie form kolistych.
19. Kreślenie prostych linii łączących wyznaczone punkty – trafianie do celu.
20. Malowanie kredkami konturowych rysunków.

21. Kreślenie linii w ograniczonym polu.
22. Kopiowanie rysunków.
23. Kalkowanie rysunków.
24. Rysowanie szlaczków i wzorów z elementów liter.
25. Ćwiczenia roznachowi – „rysowanie” w powietrzu dużych kształtów.
26. Przed pisaniem – moczenie dłoni w ciepłej wodzie.
27. Korzystanie z nakładek na długopisy i ołówki.
28. Kolorowanie płaszczyzn w książeczkach obrazkami z obrazkami.
29. Pisanie po śladzie.
30. Pisanie ciągu liter bez odrywania ręki. Rysowanie „leniwej” ósemki.

*Opracowała
Maria Jolanta Pietrzak-Świstak*